

Załącznik
do Uchwały Nr XXX/424 /2013
Rady Miasta Sopotu
z dnia 21 czerwca 2013 r.

**SOPOCKI PROGRAM
WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ**

Sopot, 2013

I. Wstęp

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, 11,7% mieszkańców Sopotu stanowią osoby niepełnosprawne. Miasto Sopot jest najstarszym pod względem demograficznym miastem w Polsce. Ponad jedną czwartą mieszkańców Sopotu stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Prognozy wskazują, że odsetek osób starszych, niepełnosprawnych będzie się stale zwiększał.

Spośród niepełnosprawnych mieszkańców Sopotu, którzy korzystają ze wsparcia w ramach rehabilitacji społecznej, ponad 60% to osoby w wieku poprodukcyjnym. Wspieranie tej grupy osób, przyczynia się do zwiększenia ich aktywności i samodzielności, stanowi pomoc dla ich rodzin i umożliwia opiekę w środowisku rodzinnym. Niewątpliwie, przyczynia się do podwyższenia jakości ich życia.

Ochrona osób niepełnosprawnych przed wykluczeniem społecznym to ważne wyzwanie dla polityki społecznej państwa. Szczególną rolę w tworzeniu najlepszego modelu wspierania osób niepełnosprawnych oraz indywidualnych rozwiązań wynikających ze specyficznych potrzeb regionu, odgrywają także władze lokalne.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, które zmierzają do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Szczególną formą tych działań jest rehabilitacja społeczna, która ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna realizowana jest poprzez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, a także likwidację barier wynikających z niepełnosprawności, w szczególności barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się i dostępie do informacji.

Rehabilitacja społeczna jest od 1999 roku zadaniem powiatu. Źródłem finansowania jest samorząd lokalny oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wprowadzone ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, formy dofinansowania i zasady obowiązujące przy

udzielaniu tej pomocy, po wielu latach praktyki i funkcjonowania, stanowią przykład sprawnie działającego systemu.

Władze Miasta Sopotu rozumieją powyższe problemy i chcą systematycznie wspierać dążenia wszystkich osób niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, do aktywnego życia w społeczeństwie. Chcą podjąć odpowiedzialność za tworzenie dogodnych warunków dla rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych sopockiej społeczności lokalnej.

Miasto Sopot od 2002 roku przeznacza własne środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej. W zależności od zgłaszanych potrzeb były przeznaczane w latach ubiegłych na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się oraz na rehabilitację w warsztatach terapii zajęciowej.

Lata	Kwota w zł
2009	50 000
2010	90 000
2011	143 726
2012	80 184
2013	114 000

Wysokość środków z budżetu Gminy Miasta Sopotu przeznaczonych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2009 - 2013

Realizacja zadania wymaga z roku na rok większych nakładów ze strony samorządu i opracowania programu oraz własnych zasad udzielania pomocy.

II. Definicje pojęć

Ilekcją w programie jest mowa o:

- 1) adresacie programu – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, zamieszkujejącą w Sopocie, uprawnioną do ubiegania się o dofinansowanie;
- 2) dofinansowaniu – należy przez to rozumieć pomoc finansową udzieloną ze środków budżetu Gminy Miasta Sopotu;
- 3) osobie niepełnosprawnej – należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 4) wnioskodawcy – należy przez to rozumieć wnioskującego o dofinansowanie z tym, że:
 - a) w przypadku niepełnoletnich adresatów programu (dzieci i młodzież do 18 lat), wnioskodawcą jest jeden z rodziców sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną lub opiekun prawny,
 - b) w przypadku pełnoletnich osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, wnioskodawcą jest opiekun prawny;
- 5) PFRON - należy przez to rozumieć Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 6) programie - należy przez to rozumieć „Sopocki program wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej”;
- 7) projekcie - należy przez to rozumieć Projekt „Mieszkanie bez barier na lata 2013 - 2015”, stanowiący załącznik do „Sopockiego programu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej”.

III. Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną realizacji Programu jest art. 35a ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.).

IV. Cel Programu

Głównym celem Programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie ograniczeń utrudniających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

V. Formy pomocy udzielanej w ramach Programu

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.
3. Dofinansowanie likwidacji barier w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych:
 - 1) architektonicznych;
 - 2) w komunikowaniu się;
 - 3) technicznych.
4. Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.
5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

VI. Adresaci Programu

Osobami uprawnionymi do programu są osoby niepełnosprawne:

- 1) w zakresie dofinansowania wynikającego z punktu V ust. 1-3 pkt 2) i 3) oraz ust. 4 i 5, spełniające kryteria określone w:
 - a) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.),
 - b) rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.),

- c) rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230 poz. 1694);
- 2) w zakresie dofinansowania wynikającego z punktu V ust. 3 pkt 1), spełniające kryteria określone w Projekcie „Mieszkanie bez barier na lata 2013 - 2015”, którego treść stanowi załącznik do Programu.

VII. Realizator Programu

Realizatorem Programu jest Gmina Miasta Sopotu.

VIII. Źródło finansowania Programu

1. Gmina Miasta Sopotu przekazuje corocznie środki finansowe z budżetu gminy na realizację pomocy z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.
2. Zakłada się pozyskiwanie środków finansowych z innych źródeł.

IX. Wykonawca Programu

1. Wykonawcą Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.
2. Wykonawca na początku każdego roku przygotowuje dokument w formie zarządzenia Dyrektora, określający rodzaje form pomocy, które będą realizowane w danym roku.
3. Dokument, o którym mowa w ust. 2 określa również:
 - 1) wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy, w ramach środków określonych w budżecie Gminy Miasta Sopotu;
 - 2) wysokość maksymalnej kwoty dofinansowania obowiązującej dla każdej z form pomocy przyjętej do realizacji.
4. Dokument może też zawierać:
 - 1) dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji wniosków;
 - 2) preferencje przysługujące Wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków.
5. Wykonawca Programu powołuje komisję rozpatrującą wnioski o dofinansowanie.

X. Okres realizacji programu

Program realizowany jest od dnia jego zatwierdzenia przez Gminę Miasta Sopotu.

XI. Tryb postępowania i udzielania dofinansowania

1. Rozpatrywanie wniosków i udzielanie dofinansowania w zakresie wynikającym z punktu V ust. 1-3 pkt 2) i 3) oraz ust. 4 i 5 Programu, realizowane jest w oparciu o przepisy określone w:
 - 1) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.);
 - 2) rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.);
 - 3) rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230 poz. 1694).
2. Rozpatrywanie wniosków i udzielanie dofinansowania w zakresie wynikającym z punktu V ust. 3 pkt 1) Programu, realizowane jest w oparciu o zapisy określone w „Projekcie Mieszkanie bez barier na lata 2013 - 2015”.

XII. Zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków przeznaczonych na realizację Programu

1. Gmina Miasta Sopotu sprawuje kontrolę nad wykorzystaniem środków przekazywanych na realizację Programu.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie:
 - 1) zapewnia bieżącą kontrolę nad prawidłowością wykorzystania środków przekazywanych na realizację Programu;
 - 2) przygotowuje sprawozdanie z realizacji Programu, będące częścią sprawozdania z działalności w zakresie pomocy społecznej.

PROJEKT

„MIESZKANIE BEZ BARIER NA LATA 2013 – 2015”

I. Cel Projektu

Celem Projektu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier architektonicznych ograniczających samodzielne poruszanie się osób niepełnosprawnych, mających trudności w poruszaniu, występujących w mieszkaniu lub budynku, w którym stale zamieszkują.

II. Przedmiot i zakres pomocy udzielanej w ramach Projektu

1. W zależności od rodzaju niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej oraz jej indywidualnych potrzeb wynikających z trudności w poruszaniu się, dofinansowanie może obejmować koszty zakupu urządzeń, materiałów budowlanych, robót budowlanych lub innych czynności, związanych z likwidacją utrudnień występujących w mieszkaniu, budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania, uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym:

1) w szczególności:

- a) budowę podjazdu do budynku mieszkalnego, zapewniającego osobie niepełnosprawnej samodzielny dostęp do lokalu,
- b) dostawę, zakup i montaż:
 - podnośników,
 - platform dźwigowych,
 - transporterów schodowych,
 - wind przyściennych,
 - innych urządzeń do transportu pionowego,

- c) wyrównanie nawierzchni chodnika w pobliżu wjazdu na podjazd, podnośnik, platformę dźwigową, windę lub inne urządzenie do transportu pionowego,
 - d) prace polegające na likwidacji progów i likwidacji różnicowania poziomu podłogi,
 - e) wymiana, zakup i położenie wykładziny podłogowej jeżeli stwarza trudności w poruszaniu się,
 - f) dostawa, zakup i montaż drzwi wejściowych, balkonowych oraz wewnętrznych o szerokości co najmniej 90 cm, umożliwiających swobodne przemieszczanie się osoby niepełnosprawnej,
 - g) likwidacja ogrzewania piecowego, budowa instalacji oraz zakup i montaż urządzeń do ogrzewania z własnym źródłem ciepła,
 - h) przystosowanie łazienki i kuchni, budowa, zakup i montaż urządzeń, w zależności od indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej;
- 2) w szczególnych i uzasadnionych przypadkach dofinansowaniem mogą być objęte zakupy urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier architektonicznych nie wymienionych powyżej.
2. Uznanie zasadności dofinansowania poszczególnych elementów lub zakresu robót należy do Wykonawcy Programu.

III. Okres realizacji Projektu

Projekt „Mieszkanie bez barier” realizowany jest w latach 2013 - 2015

IV. Adresaci Projektu

1. O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych codziennych czynności, mogą ubiegać się osoby, które spełniają łącznie następujące warunki:
- 1) posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne;
 - 2) mają trudności w poruszaniu (rodzaj trudności w poruszaniu jest potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez lekarza);

- 3) są właścicielami lokali mieszkalnych, w których stale zamieszkują lub ich najemcami, jeżeli umowa najmu zawarta jest na czas nieoznaczony lub posiadają spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, w którym stale zamieszkują albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.
2. Dofinansowanie nie przysługuje, jeżeli wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie ma zaległości wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub wnioskodawca ten był, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku, stroną umowy o dofinansowanie ze środków PFRON lub środków z budżetu Miasta Sopotu w zakresie rehabilitacji społecznej lub zawodowej, rozwiązanej z przyczyn leżących po stronie tej osoby.
3. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji inwestycji związanej z likwidacją barier architektonicznych, poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie.

V. Tryb rozpatrywania i oceny wniosków

1. Tryb rozpatrywania wniosków określają przepisy wynikające z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.).
2. Wprowadza się dodatkowo skalę punktową oceny wniosku o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych.

Skala punktowa oceny wniosku o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych			
Kryteria oceny wniosku		Stopień niepełnosprawności	Liczba punktów
I. Stopień i rodzaj niepełnosprawności			
1.	osoby z dysfunkcją narządu ruchu poruszające się wyłącznie na wózku inwalidzkim, bez względu na stopień niepełnosprawności		10
2.	inne osoby z dysfunkcją narządu ruchu	Znaczny	8
		Umiarkowany	5
		Lekki	1

3.	osoby z dysfunkcją narządu wzroku	Znaczny	7
		Umiarkowany	4
		Lekki	1
4.	osoby z upośledzeniem intelektualnym	Znaczny	6
		Umiarkowany	3
		Lekki	0
5.	inne osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie bez wskazania przyczyny lub inne wskazania niż wyżej wymienione	Znaczny	4
		Umiarkowany	2
		Lekki	0

W przypadku kilku osób niepełnosprawnych zamieszkałych we wspólnym lokalu, sumuje się punkty za rodzaje niepełnosprawności pozostałych członków rodziny – w przypadku gdy zakres dofinansowania obejmuje likwidację barier dla wszystkich niepełnosprawnych członków rodziny wnioskodawcy, Jeżeli orzeczenie o niepełnosprawności nie wskazuje przyczyny niepełnosprawności, dokumentem potwierdzającym trudności w poruszaniu jest zaświadczenie lekarza zawierające opis rodzaju schorzenia/niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej lub pozostałych członków rodziny, których wnioski dotyczy, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku

II. Sytuacja mieszkaniowa i rodzinna

1.	warunki mieszkaniowe	
	1/ złe	3
	2/ przeciętne	2
	3/ dobre	1
	4/ bardzo dobre	0

Warunki mieszkaniowe ocenia pracownik MOPS podczas wstępnej wizji lokalnej w lokalu, w którym ma nastąpić likwidacja barier architektonicznych. Ocenie może podlegać między innymi: ogólny stan techniczny lokalu, dostęp do bieżącej ciepłej wody, warunki związane z ogrzewaniem mieszkania (ewentualne zawilgocenie mieszkania, szczelność okien, itp.). Ocenie może podlegać również metraż i liczba osób mieszkająca we wspólnym lokalu, dostęp do osobnej kuchni i łazienki oraz inne ważne w związku z oceną czynniki.

2.	zamieszkuje	
	1/ samotnie	5
	2/ z rodziną	2
	3/ z osobami nie spokrewnionymi	3

III. Przeciętny miesięczny dochód na członka wspólnego gospodarstwa domowego

Dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku.

1.	do 400,00 zł	4
2.	401,00 – 600,00 zł	3
3.	601,00 – 800,00 zł	2
4.	800,00 – 1 000,00 zł	1

5.	powyżej 1 000,00 zł	0
IV. Korzystanie ze środków finansowych PFRON i środków budżetu Gminy Miasta Sopotu		
1.	na likwidację barier architektonicznych	
	1/ nie korzystał	2
	2/ korzystał	0
2.	na inne cele ustawowe	
	1/ nie korzystał	1
	2/ korzystał	0
V. Wpływ likwidacji barier na zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej oraz jakość społecznego funkcjonowania wnioskodawcy (oceny dokonuje komisja)		0 - 6

- Ocenił wnioski o dofinansowanie są szeregowane na liście rankingowej według kolejności wynikającej z uzyskanej oceny (od najwyższej do najniższej).
- Wnioski przyjmowane są do realizacji wg kolejności wynikającej z uzyskanej oceny od największej do najmniejszej liczby punktów, do wyczerpania środków przeznaczonych na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w danym roku budżetowym.

VI. Podstawa i wysokość dofinansowania

- Podstawę dofinansowania stanowi umowa zawarta przez Wykonawcę Programu z osobą niepełnosprawną lub jej przedstawicielem ustawowym.
- Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych wynosi do 80% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia lub do wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania ustalonej w danym roku budżetowym.

VII. Postanowienia końcowe

W sprawach nieuregulowanych w Projekcie „Mieszkanie bez barier na lata 2013 - 2015”, dotyczących trybu postępowania i zasad dofinansowania stosuje się odpowiednio przepisy określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.).